

Hoogleraren ondernemerschap slaan brug naar het bedrijfsleven

Bert Koopman
Amsterdam

Ondernemerschapsonderwijs neemt in Nederland een hoge vlucht. Maar wat leert u er eigenlijk? Een greep uit het aanbod.

Was ondernemen vroeger iets wat je gaandeweg in de vingers kreeg, hogescholen en universiteiten die studenten leren hoe ze moeten ondernemen, buitelen tegenwoordig over elkaar heen. Het Nederlandse onderwijslandschap telt inmiddels een tiental opleidingen. En het einde van de groei is nog niet in zicht. De ministeries van Onderwijs en Economische Zaken kenden onlangs € 12 mln toe aan zes nieuwe Centers for Entrepreneurship.

Jong MKB Nederland is positief over de groei, én over de scholen. Voorzitter Walter Jansen: 'Opvallend is dat sommige opleidingen — het Amsterdam Center for Entrepreneurship bijvoorbeeld — op eigen initiatief contact met ons zoeken en goed luisteren naar wensen van bedrijven.'

Smaken genoeg. In Eindhoven zijn techniek en vormgeving belangrijk. In Rotterdam is een gedegen economische onderbouw heilig. Dat laatste geldt voor de Erasmus School of Economics. Aan de Erasmus School of Management, waar de concentratie van het ondernemerschapsonderwijs volgens hoogleraar Wim Hulsink in toenemende mate plaatsvindt, is veel aandacht voor de psychologie van de ondernemer, snelgroeiende bedrijven, innovatie & bedrijfstakdynamiek en duurzaam ondernemen.

Maastricht richt zich op vrouwen en ondernemerschap en op ondernemen in internationaal perspectief. Het Wageningse samenwerkingproject Dafne kiest voor ondernemerschap in de groene sector.

Het onderwijs is ook verknoopt in andere netwerken. De Erasmus Universiteit participeert samen met de Technische Universiteit Delft en de Universiteit Leiden in Hope (Holland program on Entrepreneurship).

Donderdag opent Case, het Centrum van Amsterdamse Scholen voor Ondernemerschap. In dit verband participeren twee hogescholen (Amsterdam en InHolland) en twee universiteiten (UvA en VU). De ambitie? Uitgroeien tot hét centrum in Nederland.

Een eervol streven. Maar Eline Beemsterboer, adviseur Leren en Ondernemen bij SenterNovem, is realistisch over de samenwerking tussen universiteit en bedrijfsleven. 'Ondernemerschapsonderwijs kan alleen worden gegeven als de context levensrecht is en als studenten werken met vraagstukken die spelen bij bedrijven of maatschappelijke organisaties.'

Prof. dr. Mirjam van Praag

Universiteit van Amsterdam
Amsterdam Center for Entrepreneurship
Programma's entrepreneurship:
Bachelor: minor (alle studenten);
master (bij Bedrijfskunde)
Gestart: 2006
Studenten: 150
Budget: €2,5 mln (2008-2012)
Sponsors: Fortis, KPMG, Gem. Amsterdam, Kamer van Koophandel A'dam, MKB-Nederland

Prof. dr. Roy Thurik

Erasmus Universiteit Rotterdam
Erasmus School of Economics*
Programma's entrepreneurship:
Bachelor: minor (alle studenten);
major (economie). Master: entrepreneurship, strategy & organisation
Gestart: vanaf 1994
Studenten: 75/80/70
Budget: gegevens niet beschikbaar
Sponsors: EIM Panteia, Hope
*Erasmus School of Management, brengt ondernemerschapsonderwijs met een bedrijfskundige invalshoek

Prof. dr. Leo Verhoef

Technische Universiteit Eindhoven
Industrial Engineering & Innovation Sciences
Programma's entrepreneurship:
o.m. Technology Entrepreneurship
Gestart: 1994
Studenten: 110 à 140 per jaar
Budget: financiering uit eerste (OCW) en twee geldstroom
Regionale sponsors: regionaal MKB, Rabobank Eindhoven-Veldhoven

Prof. dr. Jan Cobbenhage

Universiteit Maastricht
Maastricht Center for Entrepreneurship (MC4E)
Programma's entrepreneurship:
Bachelor, master, postdoctoral extracirculair
Gestart: 2008
Studenten: 243
Budget: €2 mln (2008-2011)
Sponsors: Fonds Robert Noor Leerstoel

Leren studenten over of voor het ondernemerschap?

'Studenten leren over ondernemerschap. De opleiding is heel praktisch. Ze staan meteen met de voeten in de klei, met ervaren ondernemers als coach.'

'Studenten leren over ondernemerschap. Ze vinden werk in de adviespraktijk, de bancaire sector of bij de overheid.'

'De programma's zijn zowel bedoeld om de kennis van de studenten te verrijken, als om hen te ondersteunen bij het starten van een eigen bedrijf.'

'De primaire opdracht is het bevorderen van een ondernemende geest. Dat is een bredere dracht dan het starten van een bedrijf.'

Welke accenten legt de opleiding?

'Naast samenwerking met bedrijven doen we veel aan sociaal ondernemerschap: andere groepen in de regio, zoals uitvindende kunstenaars, moeten er ook beter van worden.'

'We besteden veel aandacht aan een gedegen economische of kwantitatieve onderbouw. We leggen een zwaar accent op een wetenschappelijke benadering.'

'We halen veel (150) externe ondernemers en professionals in huis. Voor kennisoverdracht, het inbrengen van ideeën en de coaching bij het schrijven en beoordelen van businessplannen.'

'Het onderscheidende vorm ligt in een vernieuwende aanpak van ondernemerschapsonderwijs met een sterke nadruk op teamwork in een internationale omgeving.'

Welk thema domineert de onderzoeksagenda?

'Hoog op de onderzoeksagenda staan vragen als: hoe kun je zorgen voor een betere opleiding ondernemerschap? Daar gaat het om. Dit betekent dat we sowieso veel doen aan onderwijsevaluatie.'

'Er is veel aandacht voor internationaal ondernemerschap. Wat betekent ondernemerschap voor grote bedrijven, industrietakken, regio's? Dat soort vragen.'

'Als een van de eerste instellingen in Nederland zijn we in Eindhoven gestart met een grootschalig en breed onderzoeksprogramma Ondernemerschap.'

'Belangrijke thema's die de onderzoeksagenda in 2009 in Maastricht domineren, zijn "High growth entrepreneurs" en "Generation Y entrepreneurship".'

Wat brengt de toekomst?

'We willen in de toekomst alle eerstejaarsstudenten van de Universiteit van Amsterdam verplicht in aanraking brengen met onderwijs in ondernemerschap.'

'We willen kleiner en fijner worden. Ik kan me goed voorstellen dat we de toegang tot het Rotterdamse masterprogramma beperken tot ongeveer vijftig studenten. Een numerus fixus.'

'De oprichting van het Brabant Center of Entrepreneurship, samen met de Universiteit Tilburg. Daarin worden bestaande vakken van beide instellingen samengebracht en nieuwe geïntroduceerd.'

'Het intensiveren van de internationale samenwerking, het ontwikkelen van een Executive Entrepreneurship Development Programma en van een Masteropleiding Health, Food & Business.'